

Provincie Noord-Holland

1. Inleiding en achtergrond

De provincie Noord-Holland vindt Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen belangrijk en heeft daarom het Manifest MVOI 2022-2025 ondertekend op 24 november 2022.

Het doel van dit Manifest is om partijen bij elkaar te brengen en ambitieus maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen te stimuleren. Overheden kunnen door doelbewust hun inkoopkracht in te zetten, bijdragen aan bijvoorbeeld een circulaire economie, het behalen van klimaatdoelen en aan social return. Noord-Holland ondertekende het manifest eerder al in 2016 en een verlenging in 2021.

Door het manifest MVOI 2022-2025 te ondertekenen, gaat de provincie Noord-Holland een aantal verplichtingen aan. Ondertekenaars wordt gevraagd een actieplan te (her)schrijven, jaarlijks de resultaten te monitoren en deze te rapporteren aan het Rijk. Daarnaast is het doel van de ondertekening dat alle aangesloten partijen actief hun kennis over Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen met elkaar delen. Dit document betreft het nieuwe actieplan.

In het Actieplan MVOI leggen we voor de eigen organisatie vast welke ambitieniveaus worden nagestreefd voor elk van de maatschappelijke doelen, welke acties hiertoe worden uitgevoerd en hoe we dit borgen. Het manifest MVOI kent 6 maatschappelijke thema's. Het manifest MVOI onderscheidt daarnaast 5 ambitieniveaus voor maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Deze niveaus bouwen op elkaar voort. Iedere overheid kiest voor minimaal 3 van de 6 maatschappelijke thema's en eventueel voor haar organisatie gebonden doelen een ambitieniveau.

2. Toelichting van de MVOI thema's en ambitieniveaus

In het manifest MVOI 2022-2025 wordt duurzaam inkopen in 6 maatschappelijke thema's omschreven.

Klimaat: het tegengaan van klimaatverandering, vooral door afname van de CO2 uitstoot.

Circulair: het helpen opbouwen van een circulaire economie.

Milieu inclusief biodiversiteit: het tegengaan van milieuverontreiniging, mede ter bescherming van de biodiversiteit.

Social Return: het bieden van eerlijke kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in lijn met het streven naar een diverse en inclusieve samenleving.

Ketenverantwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden): het stimuleren van ketenverantwoordelijkheid van bedrijven. Dat betekent het voorkomen of aanpakken van misstanden op het gebied van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en milieu conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Diversiteit en inclusie: het stimuleren van een diverse en inclusieve samenleving en bedrijfsleven waarin iedereen wordt behandeld en beoordeeld op wat ze kunnen en niet op wie ze zijn, van wie ze houden, waar ze vandaan komen of wat ze geloven.

Voor elk MVOI thema worden 5 ambitieniveaus onderscheiden. Iedere overheid die het Manifest ondertekend heeft kiest haar eigen ambitieniveau.

- Niveau 1: 'Afwegen'. De Partij neemt kennis van de mogelijkheden van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen voor het bereiken van het desbetreffende maatschappelijke doel, legt deze naast de organisatie gebonden ambities en maakt de afweging of het toepassen van MVOI kansen biedt.
- Niveau 2: 'Pilots'. De Partij gaat maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in een beperkt aantal gevallen toepassen.
- Niveau 3: 'Verbreden'. De Partij zet in op het flink vergroten van de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Daarbij horen ook een nulmeting en monitoring en activiteiten voor het bewustmaken en betrekken van opdrachtgevers, beleidsmakers, inkopers en andere relevante personen in de organisatie.
- Niveau 4: 'Borgen'. Aanvullend op de voorgaande drie niveaus, verankert de Partij de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen verder in het eigen beleid en in de interne systemen of afspraken. De Partij zet in op het vergroten van de impact via inkoop.
- Niveau 5: 'Leiderschap'. Aanvullend op de voorgaande niveaus, hanteert de Partij standaard maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen waar dat mogelijk is en toont leiderschap richting de markt en/of andere partijen.

3. Inzet provincie Noord-Holland 2022-2025

Deze tabel geeft weer hoe de provincie er in 2022 voor stond bij het ondertekenen van het manifest MVOI en waar we graag naar toe willen gedurende de looptijd van het manifest en waar we willen staan in 2025. De Provincie Noord-Holland zet in op deze volgende drie thema's:

<i>Thema</i>	<i>Ambitieniveau</i>	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Niveau 5
Klimaatbewust				2022	2025	2022-2025 (infra)
Circulair				2022	2025	
Social Return					2022-2025	

4. Toelichting per thema

Klimaat

Wat doen we al:

De inkoopactiviteiten van de Provincie zijn in te delen in drie categorieën opdrachten; werken, diensten en leveringen. Een groot deel van het inkoopbudget wordt aanbesteed aan werken. Het betreft hierbij werken aan de eigen Provinciale Infrastructuur, werken op locatie van derden (bijv. Natuurgebieden) en werken aan de eigen facilitaire gebouwen. Voor de verduurzaming van deze inkoopactiviteiten is het programma Duurzame Infrastructuur verantwoordelijk, waarin geborgd is dat duurzaamheid als integraal onderdeel meegenomen wordt in alle aanbestedingsprojecten. Tevens is vanuit dit programma duurzaamheid geïmplementeerd in de basiseisen, processtukken en aanbestedingstemplates. De CO₂ impact van maatregelen wordt gemonitord en gespiegeld aan de doelstellingen. Daarnaast neemt de Provincie een leidende rol in bij het delen van kennis met andere overheden en (kennis)partners. De doelstellingen zijn terug te vinden op www.noord-holland.nl/duurzameinfrastructuur. Uit analyse blijkt dat duurzaamheidsadviseurs betrokken zijn bij meer dan 90% van het budget dat in 2021 en 2022 als aanbesteding op de markt gekomen is.

Ook bij aanbestedingen binnen facilitair wordt structureel een intern adviseur betrokken om duurzaamheid op een ambitieuze en proportionele wijze te integreren in de inkoopcontracten. Hierbij wordt samengewerkt met andere Provincies en nauw contact gehouden met het Programma Duurzame Infra. Dit geldt zowel voor de diensten die de Provincie inkoop als voor leveringen (producten).

Ook bij de raamovereenkomsten met Ingenieursbureaus is duurzaamheid één van de leidende principes. Hierbij zijn zowel afspraken gemaakt dat de Ingenieursbureaus bijdragen aan de duurzame doelstellingen van de Provincie als aan de wijze waarop de Ingenieursbureaus duurzaamheid hebben geïmplementeerd in de eigen organisatie.

Voorbeelden van maatregelen zijn:

- Toepassen van lage temperatuur asfalt;
- 50% minder CO₂ bij concessie openbaar vervoer;
- Inzetten van elektrisch materieel en transportmiddelen;
- Inzetten van HVO (alternatieve brandstof);
- Toepassen van groen gas in asfaltcentrales;

- Verminderen van CO2 uitstoot bij Opdrachtnemers zoals bij de software broker.

MVI doelen stellen in de tijd:

2023: opstarten procesmeting klimaatneutraal inkopen

2023: borging in de contractfase verder verkennen

2023: pilot meten op proces

2023-2024: opstellen handreiking duurzaam inkopen

2024: starten toepassen betere borging contractfase

2024: borgen procesmeting.

Meten en monitoring:

De PNH heeft een CO2 footprint model ontwikkeld waarmee de gemiddelde jaarlijkse CO2 footprint van aanleg en beheer van de Provinciale Infrastructuur wordt gemonitord. Uit dit model is af te leiden wat de totale, gemiddelde, footprint bedraagt, wat de individuele processen bijdragen en wat het effect is van maatregelen.

Door periodiek te analyseren welke projecten lopende zijn wordt tevens gemonitord of duurzaamheid integraal meegenomen wordt in de aanbesteding van werken (procesmeting). Procesmeting van duurzaamheid bij leveringen wordt op dit moment nog niet structureel toegepast. Dit staat wel op de planning voor het komende jaar.

Daarnaast wordt periodiek gekeken naar de milieu impact van leveringen en diensten. Het betreft hier, om praktische redenen, alleen de inkoop die structureel van aard is (bijv. catering, energieverbruik panden, mobiliteit en externe servers).

Circulair

Wat doen we al:

De aanpak op het gebied van circulaire economie is geborgd in inkoopbeleid, actieagenda Circulaire economie en actieve samenwerking met IPO en MRA. Onder andere via deze samenwerkingsverbanden delen we ook kennis met andere overheden.

Circulair inkopen wordt op eenzelfde wijze geborgd als hierboven vermeld bij 'klimaat' en worden de duurzaamheidsadviseurs veelal betrokken bij aanbestedingen.

De Provincie heeft diverse Circulaire ontwikkelingen gestimuleerd en geïnitieerd. De bruggen van de Provincie worden standaard conform IFD (Industrieel, Flexibel en Demontabel) principes gebouwd. Hierdoor zijn de bevestigingspunten gestandaardiseerd en zijn de onderdelen toepasbaar op andere IFD ontworpen bruggen. Daarnaast voert de Provincie periodiek overleg met aannemers om een zo hoog mogelijk percentage gerecycled materiaal in het asfalt toe te passen. Er is een pilot gaande voor het toepassen van vrijkomende liggers van viaducten van Rijkswaterstaat.

Enkele andere voorbeelden van Circulaire maatregelen zijn:

- Toepassen asfalt met een hoge mate van PR (hergebruikt materiaal);
- Toepassen van biobased grondstoffen in beton (Biobound);
- Inzetten van hergebruikte damwanden bij oeververvangingen;
- Hoogwaardiger verwerken van bermgras (potgrond i.p.v. vollegrond toepassing).
- Thuiswerkmeubilair

MVI doelen stellen in de tijd:

2022: 10% circulair inkopen

2023: starten impactmeting circulair inkopen met de MRA

2023: evaluatie actieagenda circulaire economie

2025: 25% circulair inkopen

Metten en monitoring:

De Provincie heeft een Circulariteitsmonitor ingericht voor de aanleg en beheer van de Provinciale Infrastructuur. Hiermee is inzichtelijk welke materialen worden toegepast, inclusief de gemiddelde jaarlijkse hoeveelheid. Tevens is inzichtelijk hoe circulair (MCI score) de materialen zijn en wat de meest relevante materialen zijn om op te focussen in het Circulariteitsbeleid.

Daarnaast wordt het inkoopproces gemeten conform MRA meetmethodiek. Dit betreft een meting op basis van spendanalyse.

Social Return

Wat doen we al:

We zetten bij onze aanbestedingen in op social return conform de voorwaarden in het social return beleid en overeenkomstig coalitieakkoord 2019-2023 'Duurzaam doorpakken', GS-besluit 3 december 2019 en Inkoopbeleid 2021-2024.

De social return waarde is 1 tot 7% van de totale opdrachtsom met een streefwaarde van 5%, toegepast bij werken boven het drempelbedrag van € 150.000,- en bij diensten boven het drempelbedrag van € 215.000,-. Dit geldt voor contracten ongeacht aanbestedingsvorm met een duur langer dan 6 maanden. Hierbij wordt het toegepast als uitvoeringsvoorwaarde.

Team social return

- Bouwt aan een netwerk met de arbeidsmarktregio's, re-integratiepartners en sociale ondernemingen;
- Adviseert de interne contracteigenaren hoe social return dient te worden toegepast bij aanbestedingen;
- Ziet toe op juiste invulling van de social return verplichting door de contractpartner;
- Bundelt de expertise, borgt en standaardiseert het proces waar mogelijk.

MVI doelen stellen in de tijd:

2023: herijking Social Return beleid

2023-2024: implementatie aanbevelingen

Meten en monitoring:

Gedurende de contractduur wordt de social return afspraak gemonitord om te borgen dat deze contractuele verplichting wordt nagekomen;

Bij einde contract wordt de social return afspraak geëvalueerd met contractpartner;

Eerste kwartaal 2027 is de volgende herijking van het social return beleid.

5. Kennisdelen

Het inkoopbeleid, waar bijna alle MVOI thema's in verwerkt zijn, en dit actieplan zijn niet alleen van Inkoop, maar van de gehele organisatie. Daarom gaan we vanuit Inkoop het Opdrachtgeverschap meer duiden door een interne campagne, inclusief een filmpje, willen we een uitvoeringskader opstellen voor werken en één voor leveringen en diensten om de organisatie handvatten te geven MVOI in opdrachten toe te passen. We werken naar een rapportage toe welke per directie is toegespitst.

Maar ook extern blijven we kennis delen (en halen). Dit doen we onder andere via het IPO (interprovinciaal overleg), het IPP (inkoopplatform provincies), de MRA (metropoolregio Amsterdam) maar ook door deelname aan verschillende Communities Of Practice.

6. Evaluaties

Aan het eind van het jaar is het tijd om de voortgang te evalueren en te reflecteren op de opgestelde doelen. Zo kunnen lessen worden gehaald uit de opgedane ervaringen. Vragen om te stellen zijn:

- a) Wat ging er goed? En welke doelen zijn gehaald?
- b) Wat had er beter gekund? En welke doelen zijn niet gehaald?
- c) Waar gaan we volgende periode op letten? Moeten we nieuwe doelen stellen? Of hoe kunnen we doelen die we nu niet halen, toch wel gaan bereiken?

Deze evaluatie zal jaarlijks met de directies worden opgesteld en gedeeld. Inkoop stelt deze evaluatie op met input van de interne Opdrachtgevers.